

RĪGAS AUGSTĀKĀ RELIĢIJAS ZINĀTŅU INSTITŪTA NOLIKUMS

PREAMBULA

1. Rīgas Augstākais reliģijas zinātņu institūts, kas atrodas pie Rīgas Metropolijas kūrijas, tika izveidots, pamatojoties uz Latvijas Katoļu bīskapu konferences lēmumu. Latvijas Bīskapu konference ir atbildīga par Institūta darbības norisi un attīstību.
2. Institūts ir pievienots Romas Laterāna Pontifikālās universitātes Teoloģijas fakultātei, kura garantē Katoliskās izglītības kongregācijai Institūta akadēmisko līmeni un piemērotību savu noteikto mērķu sasniegšanai.
3. 2000. gada 6. jūnijā Latvijas Bīskapu konference izveidoja bezpeļņas organizāciju – Sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Laterāna Pontifikālās universitātes Teoloģijas fakultātei koleģētā Reliģijas zinātņu augstskola”, lai Rīgas Augstākais reliģijas zinātņu institūts varētu iegūt juridisku statusu Latvijas Republikā. 2004. gada 20. decembrī minētā augstskola saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu tika pārveidota par Nodibinājumu “Laterāna Pontifikālās universitātes filiāle Rīgas Augstākais reliģijas zinātņu institūts”.

I. DAĻA

DARBĪBAS PAMATPRINCIPI, MĒRĶI UN STRUKTŪRA

1. Pamatprincipi un mērķi

1. *Rīgas Augstākā reliģijas zinātņu institūta* (turpmāk – RARZI) nosaukums citās valodās ir:
  - *Institutum superius scientiarum religiosarum Rigense* (latīņu),
  - *Istituto superiore di scienze religiose di Riga* (itāļu),
  - *Riga Higher Institute of Religious Sciences* (angļu),
  - *Institut supérieur de Sciences religieuses de Riga* (franču),
  - *Das Rigaer höhere Institut für Religionswissenschaften* (vācu),
  - *Рижский Высший институт религиозоведческих наук* (krievu).
2. RARZI ir akadēmiska mācību iestāde, kuras mērķis ir konsekrēto personu un laju formācija, kas veicina viņu apzinīgu un aktīvu iesaistīšanos evaņģelizācijas darbā, profesionālu iesaistīšanos Baznīcas dzīvē un sabiedrības vadību saskaņā ar kristīgām vērtībām. RARZI ir izglītības un zinātniski pētnieciska iestāde, kas darbojas, lai sniegtu padziļinātu un sistemātisku dievišķajā Atklāsmē balstītu katoļu Baznīcas mācību. RARZI veicina pētījumus, lai Atklāsmes gaismā rastu atbildes uz mūsdienas cilvēku aktuālajiem jautājumiem, pamatojoties uz filozofijas, humanitāro un reliģijas zinātņu atziņām.

3. RARZI sasniedz minētos mērķus

akadēmiskā un zinātniskā darba brīvībā, ieklausoties Dieva Vārdā, ko pastāvīgi māca un interpretē Baznīcas maģistrs, docētājiem un studentiem aktīvi iesaistoties Institūta akadēmiskajā un garīgajā dzīvē, tai skaitā organizējot konferences un sagatavojot publikācijas.

4. RARZI darbību nosaka sekojošie normatīvie akti:

- a) Kanonisko tiesību kodekss, Katoliskās izglītības kongregācijas instrukcija „Par reliģijas zinātņu augstākajiem institūtiem” (2008. g. 28. jūnijā) un citi Svētā Krēsla izdotie normatīvie dokumenti;
- b) RARZI Nolikums;
- c) Laterāna Pontifikālās universitātes (turpmāk – Universitāte) Teoloģijas fakultātes rīkojumi;
- d) Latvijas Republikas Satversme, Augstskolu likums, Izglītības likums, likums „Par zinātnisko darbību”, kā arī citi Latvijas Republikas likumi, Ministru kabineta un Izglītības un zinātnes ministrijas normatīvie dokumenti.

2. Studiju struktūra

1. Studijas Institūtā notiek triju un divu gadu ciklos. Trīsgadīgā studiju cikla mērķis ir humanitāro zinātņu bakalaura grāda reliģijas zinātnēs (latīniski: *baccalaureatus in scientiis religiosis*) iegūšanu. Divgadīgā studiju cikla mērķis ir licenciāta (maģistra) grāda reliģijas zinātnēs iegūšana ar kvalifikāciju:

- a) profesionālais maģistrs reliģijā ar kvalifikāciju *filozofijas, ētikas un kristīgās mācības skolotājs* (latīniski: *magisterium in re pedagogica*);
- b) profesionālais maģistrs reliģijā ar kvalifikāciju *pastorālais konsultants* (latīniski: *magisterium in re spirituali et pastoralis*).

2. Pirmā studiju cikla ietvaros tiek docēti pamatkursi teoloģijā un filozofijā. Studiju noslēgumā bakalaura grāds reliģijas zinātnēs apliecina pilnīgu studiju programmas prasību izpildi.

3. Otrā studiju cikla ietvaros tiek docēti galvenokārt tie kursi, kas ir raksturīgi pedagoģiski-didaktiskās un garīgi-pastorālās jomas specializācijai.

II DAĻA

VADĪBA UN PĀRVALDE

3. Institūta vadība

RARZI darbību nosaka kopēja Universitātes Teoloģijas fakultātes (turpmāk – Fakultāte) un Institūta vadība. No Universitātes puses vadību veido Universitātes kanclers, Fakultātes dekāns un padome. No Institūta puses vadību veido moderators, direktors

un Institūta padome. Ja apstākļi to pieprasa, amatā var apstiprināt direktora pienākumu izpildītāju.

4. Kanclers

Universitātes kanclers:

- a) prezentē apstiprināšanai RARZI studiju programmas un Nolikuma tekstu Katoliskās izglītības kongregācijai;
- b) informē Katoliskās izglītības kongregāciju par svarīgākajiem notikumiem Institūta dzīvē un darbībā un sūta tai detalizētu piecu gadu darbības atskaiti;
- c) saņemot Fakultātes padomes pozitīvu atzinumu un moderatora *nulla osta* (piekrišanu), ieceļ amatā direktoru, kas ir izvēlēts no trim pastāvīgiem docētājiem, kurus izraudzījusies Institūta padome.

5. Teoloģijas fakultātes dekāns

Teoloģijas fakultātes dekāns:

- a) sasauc un vada Fakultātes padomi un Fakultātes docētāju kolēģiju, lai risinātu ar Institūtu saistītos jautājumus;
- b) sadarbībā ar Institūta direktoru izskata kopīgos jautājumus;
- c) personīgi vai ar delegāta starpniecību vada akadēmiskā grāda noslēguma pārbaudījumus;
- d) prezentē direktora sagatavoto piecu gadu atskaiti par Institūta dzīvi un darbību Fakultātes padomei, lai saņemtu apstiprinājumu un to nodotu kancleram iesniegšanai Katoliskās izglītības kongregācijai;
- e) paraksta akadēmiskos grādus apliecinošus Institūta diplomus.

6. Moderators

1. Institūta moderators ir Rīgas arhibīskaps, kurš pārstāv Latvijas Bīskapu konferenci.

2. Moderators:

- a) dod *nulla osta* direktora iecelšanai amatā no trim Institūta padomes izvirzītajiem docētājiem, iepriekš saņemot Latvijas Bīskapu konferences pozitīvu atzinumu;
- b) ieceļ amatā vicedirektoru, studiju programmas direktoru, ekonomu un Administrācijas padomes locekļus;
- c) pēc pieprasītā atzinuma saņemšanas ieceļ amatā pastāvīgos docētājus;
- d) ieceļ amatā docētājus, piešķirot vai anulējot atļauju *missio canonica* vai *venia docendi*;
- e) izskata ar Institūta pārvaldi saistītus ārpuskārtas jautājumus;
- f) juridiski pārstāv Institūtu sabiedrībā un ekleziālajā kopienā;
- g) pārrauga Institūta disciplināro un doktrinālo virzību, informējot kancleru par rezultātiem;
- h) apstiprina Institūta budžetu;
- i) apstiprina izmaiņas Institūta Nolikumā un Nolikuma īstenošanas noteikumos;

- j) kopā ar koleģējošās Fakultātes dekānu un Institūta direktoru paraksta akadēmiskos grādus apliecināšus diplomus.

7. Direktors

Direktors:

1. vada un koordinē Institūta dzīvi, pārstāvot Institūtu moderatora un Fakultātes priekšā;
2. piedalās akadēmiskā grāda ieguves noslēguma pārbaudījumos;
3. sasauc un vada docētāju kolēģijas sanāksmes un sapulces;
4. sasauc un vada Institūta padomes un Administrācijas padomes darbu;
5. kopā ar Fakultātes dekānu un moderatoru paraksta akadēmiskos grādus apliecināšus diplomus;
6. sastāda un iesniedz piecu gadu atskaiti moderatoram un Fakultātei un gada atskaiti dekānam par Institūta akadēmisko dzīvi;
7. kopā ar Direkcijas padomi, ko veido vicedirektors, studiju programmas direktors un divi Institūta padomes izvirzītie pastāvīgie docētāji, izskata docētāju un studentu prasības un lūgumus;
8. piedalās studentu sapulcēs.

Saņēmis moderatora *nulla osta* un Fakultātes padomes apstiprinājumu, Universitātes kanclers ieceļ amatā direktoru, kas ir izvēlēts no Institūta padomes izvirzītajiem pastāvīgiem docētājiem. Direktors paliek amatā piecus gadus un var tikt atkārtoti apstiprināts amatā ne vairāk kā divus termiņus pēc kārtas.

Vicedirektors, Administrācijas padome un ekonoms palīdz Institūta direktoram veikt darba pienākumus.

8. Vicedirektors

1. Vicedirektors cieši sadarbojas ar direktoru un ir pilnvarots aizvietot direktoru viņa prombūtnes laikā.
2. Vicedirektoru amatā ieceļ moderators pēc direktora ieteikuma. Vicedirektors pilda pienākumu līdz jauna direktora iecelšanai.

9. Institūta padome

1. Institūta padome īsteno studiju un pētnieciskās darbības veicināšanu, koordināciju un kontroli. Padomi veido:

- a) direktors, kurš vada Padomes sēdi;
- b) vicedirektors;
- c) pastāvīgie docētāji;
- d) divi docētāju pārstāvji un divi studentu kopsapulces ievēlēti pārstāvji;
- e) studiju programmu direktors;
- f) Fakultātes dekāns vai viņa delegāts;
- g) moderatora delegāts.

2. Docētāju pārstāvji veic savus pienākumus Institūta padomē trīs gadus; studentu pārstāvji – vienu gadu.

3. Institūta padome:

- a) nosaka studiju programmas, kas tiek iesniegtas apstiprināšanai Fakultātei, un apstiprina studiju programmu direktora sagatavoto akadēmiskā gada kalendāru;
- b) aizklātā balsojumā izvirza moderatoram trīs kandidātus direktora amatam no pastāvīgo docētāju vidus. Direktoru amatā ieceļ Universitātes kanclers;
- c) iesaka amatā ieceļamos docētājus;
- d) izveido komisijas specifisku jautājumu izskatīšanai;
- e) apstiprina piecu gadu atskaiti, ko direktors sūta Fakultātei;
- f) ierosina izmaiņas Nolikuma un Nolikuma īstenošanas noteikumu tekstos, kuri pēc moderatora piekrišanas tiek sūtīti apstiprināšanai Fakultātes padomei un nodoti attiecīgām autoritātēm;
- g) apstiprina akadēmiskā grāda ieguves noslēguma (gala) eksāmena tēzes, kas tiek iesniegtas apstiprināšanai Fakultātes padomē.

4. Institūta padomes kārtējās sēdes notiek trīs reizes gadā; ārkārtas sēdes tiek sasauktas pēc direktora vai padomes locekļu vairākuma pieprasījuma.

10. Administrācijas padome

1. Administrācijas padome risina Institūta ekonomiskos jautājumus. Padomi veido:

- a) RARZI direktors, kurš vada Padomes sēdi;
- b) vicedirektors;
- c) ekonoms, kurš veic padomes sekretāra pienākumus;

2. Administrācijas padome:

- a) nodrošina Institūta ekonomisko vadību;
- b) sastāda gada budžetu, ko apstiprina moderators;
- c) nosaka atalgojumu un studiju maksu;
- d) veicina finansiālo līdzekļu piesaistīšanu.

3. RARZI direktoram ir tiesības noslēgt darba līgumus ar Institutā pieņemto personālu.

4. Administrācijas padomes kārtējās sēdes notiek divas reizes gadā; ārkārtas sēdes tiek sasauktas pēc direktora pieprasījuma vai ja to ierosina Padomes locekļu viena trešdaļa.

11. Koleģiālās vadības īstenošanas normas

1. Padomju un komisiju locekļi pulcējas uz sēdēm pēc to vadītāju uzaicinājuma. Kārtējās un ārkārtas sēdes jāizziņo vismaz piecas dienas pirms noteiktā sēdes datuma, informējot par sēdes darba kārtību. Steidzamos gadījumos ir pietiekami informēt sēdes dalībniekus vienu dienu pirms noteiktā sēdes datuma.

2. Sēdes darba kārtību nosaka vadītājs, kuram ir pienākums iekļaut tajā visus jautājumus, ko ierosina sēdes dalībnieks, kuram ir tiesības pieprasīt sasaukt sēdi.

3. Visiem uzaicinātajiem dalībniekiem ir pienākums piedalīties sēdē. Sēdē var nepiedalīties attaisnojoša iemesla dēļ, iepriekš informējot par to vadītāju.

4. Gadījumos, kad tiek lemti personiska rakstura jautājumi, ieinteresētā persona nedrīkst piedalīties sēdē, izņemot gadījumus, kas skar tiesības uz aizstāvēšanos. Balsošana notiek aizklāti.

5. Par ievēlētu tiek uzskatīts tas kandidāts, par kuru pirmajās divās vēlēšanu kārtās, klātesot lielākajai daļai balsstiesīgo locekļu, ir balsojis klātesošo absolūtais vairākums. Pēc diviem neveiksmīgiem balsojumiem tiek balsots par diviem kandidātiem, kuri ir saņēmuši lielāko balsu skaitu, vai, ja tādi ir vairāki, par tiem diviem kandidātiem, kuriem ir lielāks akadēmiskā darba stāžs. Ja pēc trešā balsojuma balsu skaits joprojām ir vienāds, par ievēlētu tiek uzskatīts kandidāts, kuram ir lielāks akadēmiskā darba stāžs. Balsošana notiek aizklāti.

6. Risinot personiska rakstura jautājumus, vadās pēc principa, kas nosaka, ka likumīgs ir tas lēmums, par kuru, klātesot lielākajai daļai balsstiesīgo locekļu, balso divas trešdaļas no klātesošajiem. Citu jautājumu izlemšanai ir nepieciešama klātesošo absolūtā vairākuma piekrišana. Neliels balsu vairākums ir pietiekams tikai gadījumos, ja tam piekrīt visi klātesošie.

III DAĻA

DOCĒTĀJI

12. Akadēmiskais personāls

1. Akadēmisko personālu veido pastāvīgie docētāji, kuri ir profesori (*docenti stabili ordinari*) un asociētie profesori (*docenti stabili straordinari*), un ārkārtas docētāji, kuri ir docenti, lektori, viesprofesori, viesdocenti un vieslektori.

2. Profesoriem var palīdzēt asistenti.

13. Pastāvīgie docētāji (profesori un asociētie profesori)

1. Profesoriem jābūt vismaz pieciem, pa vienam katrā disciplīnā: Svētie Raksti, dogmatiskā teoloģija, morālā un pastorālā teoloģija, filozofija, humanitārās zinātnes.

2. Profesori ir akadēmiskā personāla locekļi, kuri ir pieņemti Institutā pamatdarbā (*titolo definitivo*) un strādā pilnu slodzi (*a tempo pieno*). Profesoru pienākumi ir lasīt lekcijas, sniegt konsultācijas studentiem, piedalīties akadēmiskajā dzīvē, sevišķi koleģiālās struktūrās.

3. Profesori vienlaicīgi nedrīkst būt pamatdarbā citās mācību iestādēs.

4. Profesora (*docente stabile ordinare*) amatā pilntiesīgi var iecelt akadēmiskā personāla locekli, kurš papildus prasībām, kas attiecas uz asociētiem profesoriem, ir:

- a) pasniedzis attiecīgo disciplīnu vismaz trīs gadus kā asociētais profesors;
- b) publicējis zinātniskos darbus, kas apliecina progresu pasniegtajā disciplīnā;
- c) saņēmis sava bīskapa (*proprio ordinario*) atļauju.

5. Asociētie profesori (*docente stabile straordinario*) ir akadēmiskā personāla locekļi, kuri strādā pilnu slodzi (*a tempo pieno*) Institutā. Asociētā profesora pienākumi ir lasīt lekcijas, sniegt konsultācijas studentiem, piedalīties akadēmiskajā dzīvē, sevišķi koleģiālās struktūrās.

6. Asociētā profesora amatā pilntiesīgi var iecelt akadēmiskā personāla locekli, kurš ir:

- a) izcēlies ar plašām zināšanām, priekšzīmīgu morālās dzīves liecību un atbildību par ekleziālo un akadēmisko dzīvi;
- b) ieguvis doktora grādu kanoniski atzītā fakultātē vai tam pielīdzināmu grādu;
- c) pierādījis savas pasniegšanas spējas, vismaz trīs gadus pildot docenta (*incaricato*) pienākumus;
- d) pierādījis ar attiecīgām zinātniskām publikācijām spējas veikt zinātniskus pētījumus;
- e) saņēmis sava bīskapa (*proprio ordinario*) atļauju.

7. Pēc Institutā padomes ieteikuma un *nulla osta* saņemšanas no Fakultātes moderators ieceļ amatā profesorus un asociētos profesorus.

8. Profesora un asociētā profesora amats nav savienojams ar citiem pienākumiem vai darbībām, kas kavē tā atbilstošu veikšanu.

14. Ārkārtas docētāji

1. Ārkārtas docētāji ir akadēmiskā personāla locekļi, kuri var būt nodarbināti Institutā pamatdarbā vai iecelti amatā uz noteiktu laiku.
2. Pēc Institūta padomes ieteikuma un Fakultātes pozitīva atzinuma saņemšanas ārkārtas docētājus amatā ieceļ moderators.
3. Pilntiesīgi par docētāju var iecelt amatā akadēmiskā personāla locekli:
  - a) ar plašām zināšanām, priekšzīmīgu morālās dzīves liecību un atbildību par ekleziālo un akadēmisko dzīvi;
  - b) kam ir vismaz licenciāta (maģistra) grāds, kas iegūts kanoniski atzītā Fakultātē vai tam līdzvērtīgs grāds;
  - c) kam ir pasniegšanas spējas un kas ir izrādījis centienus zinātniski pētnieciskā darbā;
  - d) kas ir saņēmis sava bīskapa (*proprio ordinario*) atļauju.
4. Citi ekleziālo un valsts augstskolu docētāji var veikt akadēmisko darbību Institutā kā viesdocētāji.

15. Asistenti

1. Asistenti ir akadēmiskā personāla locekļi, kuri ir ieguvuši vismaz akadēmisko licenciāta grādu teoloģijas zinātnēs vai tam pielīdzināmu grādu citās zinātnēs un tiek aicināti palīdzēt profesoriem lasīt lekcijas viņu vadītajos priekšmetos un līdzdarboties Institutā pētnieciskajās programmās. Profesori, kuri atbild par savu studiju kursu, nosaka lekciju saturu, nodrošina atbilstošu lekciju skaitu un kopā ar asistentu pieņem eksāmenus.
2. Asistenti tiek iecelti amatā uz noteiktu laiku.
3. Asistentus amatā ieceļ moderators pēc Direkcijas padomes ieteikuma, uzklaušijis Institutā padomi un saņēmis Fakultātes pozitīvu atzinumu.

16. Amata zaudēšana, bezalgas atvaļinājums un atstādināšana no amata

1. Docētājs pārtrauc pildīt amata pienākumus tā akadēmiskā gada beigās, kura laikā viņš sasniedz septiņdesmit gadu vecumu.
2. Pastāvīgais docētājs, kurš uzņemas pildīt citu amatu vai pārtrauc pasniegšanas darbu slimības vai vecuma dēļ, iegūst *emeritus* docētāja titulu. *Emeritus* docētāja titulu var piešķirt pēc Institūta padomes pieprasījuma arī docētājam, kurš pārtrauc pildīt savus pienākumus pēc vismaz desmit gadus ilga pasniegšanas darba.
3. Pēc Institūta padomes pieprasījuma moderators var aicināt *emeritus* docētājus pasniegt atsevišķus kursus līdz septiņdesmit piecu gadu vecumam.

4. Pastāvīgais docētājs var lūgt moderatoram bezalgas atvaļinājumu, kura maksimālais ilgums ir trīs gadi; ja pēc trim gadiem viņš neatsāk pasniegšanas darbu, zaudē savu amatu. Bezalgas atvaļinājuma laikā docētāja tiesības nav spēkā.

5. Moderators var atsaukt *missio canonica* vai *venia docendi* atļauju Institūta docētājam, kurš kļuvis nepiemērots pasniegšanas darbam. Docētājam ir garantētas tiesības aizstāvēties un pārrunāt savu lietu ar direktoru, kā arī ir nodrošinātas tiesības pārsūdzēt lēmumu saskaņā ar Kanonisko tiesību kodeksu.

17. Docētāju kolēģija

Institūta docētāji periodiski tiek pilnsapulcēs vai grupās, lai veicinātu Institūta pasniegšanas un zinātniski pētnieciskā darba kvalitāti.

18. Studenti

1. Studenti iedalās imatrikulētos, ārkārtas, viesstudentos un klausītājos:

a) bakalaura studiju programmā tiek imatrikulēti tie, kuriem ir diploms, kas dod tiesības studēt Latvijas vai viņu izcelsmes zemes augstskolās, kuri tiecas apgūt visus studiju programmas kursus un kārtot attiecīgos eksāmenus ar mērķi iegūt bakalaura grādu reliģijas zinātnēs;

b) maģistra studiju programmā tiek imatrikulēti tie, kuri, izpildījuši iepriekšējā punktā minētās prasības un ieguvuši bakalaura grādu reliģijas zinātnēs, tiecas apgūt visus studiju programmas kursus un kārtot attiecīgos eksāmenus ar mērķi iegūt licenciāta (maģistra) grādu reliģijas zinātnēs;

c) ārkārtas studenti ir tie, kuri ir uzņemti Institūtā, taču viņiem nav imatrikulēto studentu uzņemšanai nepieciešamā izglītības dokumenta vai nav iespējams to iesniegt; ārkārtas studenti apgūst visus studiju programmas priekšmetus un pēc iespējas kārtot attiecīgos eksāmenus, taču bez tiesībām iegūt atbilstošu akadēmisko grādu;

d) viesstudenti ir tie, kuri ir uzņemti Institūtā bez nodoma iegūt akadēmiskos grādus, viņi vēlas noklausīties kādu no programmas kursiem un kārtot attiecīgos eksāmenus, lai vajadzības gadījumā to varētu ieskaitīt citā augstākajā izglītības iestādē.

e) studenti klausītāji ir tie, kuri ir uzņemti Institūtā, lai noklausītos kādu no programmas kursiem un saņemtu apliecību par attiecīgā kursa noklausīšanos, netiecoties iegūt akadēmisku grādu Institūtā.

2. Studenti, kuri pilnībā apguvuši studiju programmas kursus, bet līdz pēdējā akadēmiskā gada beigām nav nokārtojuši visus eksāmenus un citus paredzētos pārbaudījumus, tiek eksmatrikulēti.

3. Direktors, uzklausijs Direkcijas padomi, nosaka nepieciešamās prasības un apstiprina citās mācību iestādēs iegūtos kredītpunktus, apgūtos kursus un nokārtotos eksāmenus, kā arī nosaka uzņemšanas noteikumus.

19. Studentu dalība Institūta dzīvē

1. Studenta pienākums ir mērķtiecīgi studēt un apmeklēt lekcijas.
2. Studenti var pulcēties kopsapulcēs vai grupās, lai risinātu ar Institūta dzīvi saistītus jautājumus.
3. Studenti var apvienoties biedrībās, kuru darbība nav pretrunā ar Institūta pamatprincipiem un mērķiem un kuras darbojas saskaņā ar normām, kas ir apstiprinātas Institūta padomē.
4. Par smagiem morāla vai disciplināra rakstura pārkāpumiem direktors, uzklausijs Institūta padomi, var uz laiku atstādināt vai atskaitīt studentu. Studentam jānodrošina tiesības aizstāvēties un pārsūdzēt lēmumu saskaņā ar Kanoniskā tiesību kodeksa normām.

IV DAĻA

AMATPERSONAS UN PALĪGPERSOŅĀLS

20. Vispārējās norādes

1. Institūta vadības un ekonomisko jautājumu risināšanā vadībai palīdz amatpersonas un palīgpersoņi.
2. Institūta amatpersonas ir studiju programmu direktors, bibliotēkas vadītājs un ekonomists.
3. Palīgpersoņa tiesības un pienākumus nosaka Institūta Nolikuma īstenošanas noteikumi un darba līgums.

21. Studiju programmu direktors

1. Studiju programmu direktors vada Institūta sekretariātu un atbild par arhīvu.
2. Studiju programmu direktoru amatā ieceļ moderators, pamatojoties uz direktora ieteikumu. Savus pienākumus studiju programmu direktors veic piecus gadus un var tikt apstiprināts amatā atkārtoti.
3. Studiju programmu direktora pienākumi:
  - a) izpildīt moderatora, Institūta padomes un direktora rīkojumus;
  - b) saņemt un pārbaudīt studentu imatrikulācijas dokumentus, kārtot dokumentus, kas ir saistīti ar eksāmeniem un citiem akadēmiskās dzīves aspektiem;
  - c) glabāt arhīvā oficiālos Institūta dokumentus, apstiprināt tos un apliecināt to autentiskumu ar personīgo parakstu;

d) izdarīt izmaiņas reģistros un dokumentos, kas attiecas uz studentu imatrikulāciju, eksāmeniem, kursiem un diplomiem;

e) sastādīt Institūta gada plānu, studiju kalendāro plānu, lekciju un eksāmenu sarakstu, kā arī aizpildīt apliecības un sertifikātus;

f) veikt sekretāra pienākumus Institūta padomē un sagatavot attiecīgos protokolus.

4. Studiju programmu direktoram var palīdzēt direktora apstiprināts palīgs.

22. Bibliotēkas vadītājs

1. RARZI ir sava bibliotēka ar specializāciju reliģijas un reliģijas pedagoģijas zinātnēs. RARZI studenti var izmantot arī Rīgas Teoloģijas institūta bibliotēku.

2. Bibliotēkas vadītāju amatā ieceļ direktors. Bibliotēkas vadītājam darbā var palīdzēt bibliotekārs.

3. Grāmatu un preses izdevumu iepirkumu plānošanu Institūtā palīdz veikt komisija, kuru veido:

a) bibliotēkas vadītājs;

b) divi Institūta padomes nozīmēti pastāvīgie docētāji.

23. Ekonoms

1. Ekonoms veic sekretāra pienākumus Administrācijas padomē.

2. Ekonomu amatā ieceļ moderators. Savus pienākumus ekonoms veic piecus gadus un var būt apstiprināts amatā atkārtoti.

3. Ekonoma pienākumi:

a) risināt Institūta ekonomiskos jautājumus, kas ir saistīti ar plānojamo budžetu;

b) sagatavot pārskatus;

c) sniegt Administrācijas padomei nepieciešamo informāciju par budžetu un bilanci.

4. Ekonomam var palīdzēt direktora apstiprināts palīgs.

24. Studijas

1. Institūta studijas ir sadalītas divu ciklu studiju programmās. Trīsgadīgā studiju cikla mērķis ir humanitāro zinātņu bakalaura grāda reliģijas zinātnēs iegūšana. Divgadīgā studiju cikla mērķis ir licenciāta (maģistra) grāda reliģijas zinātnēs iegūšana.

- Pirmajā ciklā tiek apgūtas teoloģijas un filozofijas pamatdisciplīnas.
- Otrajā ciklā tiek apgūtas galvenokārt tās disciplīnas, kas ir raksturīgas konkrētajai specializācijai.

2. Institūts piedāvā šādus specializācijas virzienus: pedagoģiski didaktisko un garīgi pastorālo.

3. Institūta studiju pirmā cikla laikā tiek apgūtas šādas pamatdisciplīnas:

- filozofijas vēsture;
- sistemātiskā filozofija;
- Svētie Raksti;
- fundamentālā teoloģija;
- dogmatiskā teoloģija;
- morālā un garīgā teoloģija;
- liturģika;
- patroloģija un Baznīcas vēsture;
- pastorālā teoloģija;
- pasaules reliģiju vēsture;
- Baznīcas kanoniskās tiesības.

4. Otrā cikla laikā papildus kursiem, kuri attiecas uz iepriekšējā apakšpunktā minētajām disciplīnām, īpaši teoloģiskajām, kā arī semināriem, izvēles kursiem un praksēm, tiek piedāvāti kursi, kas ir saistīti ar specializācijas virzienam raksturīgām disciplīnām.

Pedagoģiski didaktiskās specializācijas virziens:

- izglītības filozofija un pedagoģiskās domas attīstības vēsture;
- spekcursi Svētajos Rakstos, dogmatiskajā teoloģijā, morāloteoloģijā;
- starpreliģiju dialogs;

- fizioloģija un veselības mācība;
- metodoloģija un nozares zinātniski pētnieciskās metodes;
- skolvadība;
- reliģijas socioloģija un komunikācija;
- nozares informācijas tehnoloģijas;
- vispārējā, reliģijas un katehēzes pedagoģija;
- nozares psiholoģija;
- audzināšanas teorija un metodika;
- skolas didaktika;
- vērtīborientējošo priekšmetu mācīšanas metodika.

Garīgi pastorālās specializācijas virziens:

- spekcursi Svētajos Rakstos, dogmatiskajā teoloģijā, morālteoloģijā, pastorālajā teoloģijā, garīgās dzīves teoloģijā un filozofijā;
- starpreliģiju dialogs;
- fizioloģija un veselības mācība;
- metodoloģija un nozares zinātniski pētnieciskās metodes;
- pastorālās teoloģijas praktiskie aspekti;
- garīgā vadība;
- pastorālā komunikācija;
- nozares informātikas tehnoloģijas;
- nozares psiholoģija.

25. Lekcijas un to apmeklējums

1. Studenta pienākums ir apmeklēt lekcijas un kārtot eksāmenus studiju plānā paredzētajos priekšmetos.
2. Lekcijas drīkst apmeklēt tikai Institutā uzņemtie studenti. Lekciju apmeklējums ir obligāts. Lai students varētu kārtot eksāmenu attiecīgajā priekšmetā, jāapmeklē vismaz divas trešdaļas no attiecīgā kursa lekcijām.

V DAĻA

EKSĀMENI UN AKADĒMISKIE GRĀDI

26. Eksāmeni

1. Eksāmenus drīkst kārtot tikai Institutā uzņemtie studenti pēc kursu noklausīšanās, kuros studenti ir pieteikušies eksāmenam. Pie eksāmenu kārtošanas tiek pielaisti tie studenti, kuri ir izpildījuši visas prasības, kas attiecas uz konkrētā studiju cikla imatrikulētajiem studentiem, vai ir saņēmuši direktora atļauju.
2. Eksāmeni notiek rudens, ziemas, pavasara un vasaras sesijās. Ja ir pamatots iemesls, izņēmuma gadījumos direktors var atļaut kārtot eksāmenu ārpus minētā laika.
3. Eksāmeni tiek vērtēti desmit ballu sistēmā. Zemākā pieļaujamā atzīme ir četras balles.

27. Akadēmiskie grādi

1. Imatrikulētie studenti pirmā studiju cikla noslēgumā iegūst bakalaura grādu reliģijas zinātnēs, ko piešķir Fakultāte. Akadēmiskais grāds tiek piešķirts studentiem, kuri nokārto visus studiju plānā paredzētos eksāmenus, apliecina vienas svešvalodas zināšanas, izstrādā un publiski aizstāv bakalaura darbu un nokārto noslēguma eksāmenu pēc Fakultātes padomē apstiprinātām tēzēm, ko vērtē trīs Institutā docētāju komisija Fakultātes dekāna vai viņa delegāta vadībā.
2. Imatrikulētie studenti otrā studiju cikla noslēgumā iegūst licenciāta (maģistra) akadēmisko grādu reliģijas zinātnēs izvēlētajā specializācijā, ko piešķir Fakultāte. Licenciāta grāds tiek piešķirts studentiem, kuri nokārto visus studiju plānā paredzētos pārbaudījumus un gala eksāmenu, proti, publiski aizstāv maģistra darbu, tādējādi apliecinot izvēlētajā specialitātē iegūto kompetenci un divu svešvalodu zināšanas.
3. Eksāmenu komisija licenciāta (maģistra) akadēmiskā grāda reliģijas zinātnēs piešķiršanai sastāv vismaz no trim Institutā docētājiem.
4. Gala atzīme, saskaņā ar Fakultātes normām, tiek rēķināta, ņemot vērā studiju kursu atzīmes, tēžu eksāmena, bakalaura vai maģistra darba aizstāvēšanas atzīmi.

VI DAĻA

EKONOMISKĀS JOMAS ADMINISTRĒŠANA

28. Ekonomiskās jomas administrēšana

1. Institūta ekonomisko administrēšanu veic Administrācijas padome ar ekonomista starpniecību.
2. Ekonomiskās administrēšanas ārkārtas jautājumu risināšana ir moderatora kompetencē, kura pienākumos ietilpst arī bilances un budžeta apstiprināšana.
3. Līdzekļus Institūta ekonomiskai vadībai nodrošina:
  - a) Latvijas Katoļu bīskapu konference;
  - b) Administrācijas padomes noteiktā studiju maksa;
  - c) citas iemaksas, dāvinājumi un ziedojumi.

BEIGU NORĀDES

1. Vienošanās starp Institūtu un Rīgas Metropolijas kūrīju, kas piešķir Institūta vajadzībām telpas, ir noteikta atsevišķā dokumentā.
2. Iespējamie RARZI Nolikuma grozījumi, kurus apstiprina moderators, jāiesniedz izvērtēšanai Fakultātei, kura tos nodos ratificēšanai Katoliskās izglītības kongregācijā.
3. Neskaidrību vai Nolikumā neapskatītu jautājumu gadījumā tiek piemērotas universālās un partikulārās Kanonisko tiesību kodeksa normas.
4. Nolikums stājas spēkā pēc tā apstiprināšanas Katoliskās izglītības kongregācijā.

Pārejas noteikums

(Nosacījumi pārejai no četrus gadu studijām uz piecus gadu studijām)

Studenti, kuri ir ieguvuši akadēmiskos grādus – “Profesionālais bakalaura reliģijā ar filozofijas, ētikas un ticības mācības skolotāja kvalifikāciju” vai “Otrā līmeņa profesionālā izglītība reliģijā ar ētikas un ticības mācības skolotāja kvalifikāciju” atbilstoši iepriekšējai studiju kārtībai un kuri atbilst noteiktajām uzņemšanas prasībām, var tikt uzņemti saskaņā ar jauno studiju kārtību pēc īpaša plāna, ko nosaka direktors, kurš, uzklaušījis Institūta padomes viedokli, ņemot vērā studenta iepriekšējās studijas, nosaka priekšmetus un eksāmenus, kuri jau tiek ieskaitīti, kā arī apmeklējamās kursas. Studentiem, kuri bija uzņemti Institūtā saskaņā ar iepriekšējo studiju kārtību un ir nokārtojuši dažus eksāmenus, bet nav ieguvuši akadēmiskos grādus, tiks piemērota 18.3. punktā norādītā kārtība.

Nolikumu apstiprinājusi Latvijas Katoļu bīskapu konference 2009. gada 3. martā.

Rīgas metropolīts - arhibīskaps

Jānis kardināls Pujats,

RARZI moderators un

Latvijas Katoļu bīskapu konferences vadītājs